

వారిజాక్షులందు...

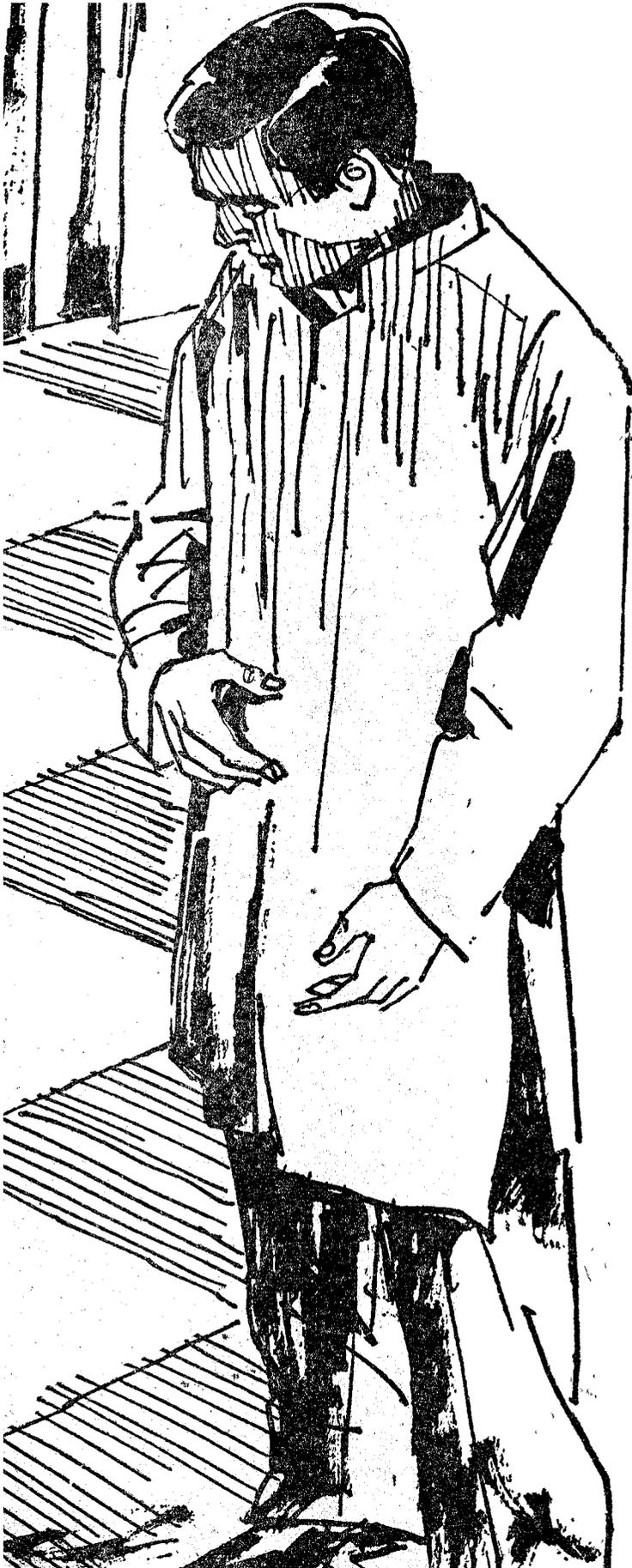
“రంగభూమి”

“నాకు సలహా లివ్వడం అంటే చెప్పవద్దు. కానీ నీ విషయంలో నాతోక అమూల్యమైన సలహా లనుతోంది” అన్నాడు కైలాసరావు తన మేనల్లుడైన శ్యామలరావుతో.

కైలాసరావు పీడలేక తిలలో సలహాలివ్వడంలేకుండా మరోపని చేయడంలేకుండానే కానీ, “నాకు సలహా లివ్వడం ఇష్టంలేదు” అంటూనే అందరికీ తన అమూల్యమైన సలహాలను ప్రసాదిస్తూ వుంటాడు. అవకాశం వచ్చినప్పుడు, కాలకృత్యాలు తీర్చుకుని అక్కసు గదిలోకి వెళ్ళేటప్పుడు, ఎదురుగుండా భిన్న వదనంతో దిగాలుపడ కూచునివున్న శ్యామలరావు కనిపించాడు. సలహాలిచ్చి “ఏమిటి వికేమలు?” అని అడిగితే, శ్యామలరావు “తిను ఇంటికి వెళ్ళునే రమ్మని వు తిరిం వచ్చింది” అని కావచ్చు. కైలాసరావు సిగరెట్లు వెళ్ళే తేరచి, ఒక సిగరెట్టు నోట్లో పెట్టి, వదిలివేసి, గట్టిగా పొడిచి, వెలిగి పొడి వదిలూ “ఏమిటి?” అన్నాడు; అని వెళ్ళు పుటలన్నాడు.

శ్యామలరావు, కైలాసరావు మేనల్లుడు. శ్యామలరావుని ఒకవిధమ, చాలా అస్పష్టమైనది. అమెకయ్య మేలేనే అమె అనే అమె తిదనంతిరం శ్యామలరావు వుట రాయగలడు. ఎందుకంటే సర్కారులో రులు అమెవి. అందుకని అవిడనే కేరీక అంతేన. శ్యామలరావు అవిడదగ్గ కేమి అనలేడు. అవిడిది పట్టాడు. కానీ చదువుకని శ్యామలరావుని పట్టుం పంకిం

చింది. పట్టుంకో తన మేనమామ కాలాసరావు కీ డిగ్రీ ప్రాక్టీసు చేసావున్నా, అతనింట్లో లుండక హాస్ లోవుండి చదువుకోసాగాను శ్యామలరావు. కానీ అన్ని విషయాలలోనూ మేనమామను సంప్ర దించువుండేవాడు.

తన కౌనులోనే చదువుతున్న కమల అనే అమ్మాయిని అతిగాఢంగా ప్రేమించాడు శ్యామలరావు. కమల చాలా అందమైనది. కాని ఆ అమ్మాయి తలిదండ్రులు, బీదవాళ్ళ అవటం మూలన, కట్టుకొనుకలు ఇవ్వలేదు. కొవట్లో ఆ సంబంధానికి శ్యామల రావుతలి డిప్పకోడు. అలిగి పల్లెటూళ్ళో, పదివేల రూపాయల కట్టానికి ఒప్పకన్న సంబంధం ఒకటి చూసి, పిల్లని చూసుకోడానికీరమ్మని, శ్యామలరావుకి వుత్తిరం ప్రాసెంది.

తను ప్రేమించిన కమలను పెళ్ళాడదామంటే, తనను పెంచుకున్నా బిడకి కోపంవచ్చి ఆ స్త్రీలో చిలి గవ్వయినా ఇవ్వనంటుండేమో అని శ్యామలరావుకు భయం. పోనీ తన ప్రేమను మాతృభగూనికి బలి చేసి, తలి చెప్పినమ్మాయినే పెళ్ళాడదామంటే... ఆ ఆలోచన వచ్చినప్పుడేలా అతని ఊహాస్పంఖో కమల కన్పించి "శ్యామో నన్న న్యాయం చేసావా?" అని అడిగి నటించి అతనిచేత వెయ్యి ఎలకల్లోక మారులు తినిపి స్తోంది. విం చెయ్యాలో తోచక మేనమామ వకీలు కదా ఏమెనా సలహాచెప్పాడేమోనని కాలాసరావు వద్దకు వచ్చాడు శ్యామలరావు.

కాలాసరావు ప్రాక్టీసు మించిన కౌని అతనిలో కొన్ని తేమాపా గుణాలున్నాయి. ముఖ్యంగా అతను మనస్తత్వ శాస్త్రాన్ని నమ్ముతాడు. అతని సలహా లన్నీ మనస్తత్వాలమీదే ఆధారపడి వుంటాయి. మనుష్యులతత్వల్ని అర్థం చేసుకుంటే, జీవితం అనే మోటార్ని, ఉపాయాలు అనే నీమెంటురోడుపె నునాయాసంగా డ్రైవ్ చెయ్యచ్చునంటాడు. అంతే కాక ఏపనేనా సాధించాలంటే అది అంతకుముందే జరిగినట్లు భావించి ప్రయత్నం ప్రారంభించమంటాడు. అవసరమైతే ఎలాంటి అబద్ధాన్నేనా ఆడవచ్చు నంటాడు. భౌగవతంలా చెప్పినట్లు, "వారి జాతీయ లంఘన, వైవాహికమలండు, ప్రాణమన, విత్త భంగముల"యందు బొంకడంపబబని అతని నమ్మిక.

తనవిషయంలో అమూల్యమైన సలహాతడుతోంది అనేటప్పటికీ, శ్యామలరావుయొక్క విచారవదనంలో సంతోషం, ఆత్మీకన్పించాయి. శ్యామలరావుడి కోలమొహం. ముక్కు పెద్దది. కళ్ళు చిన్నవి. నలని జాత్తు నుదురుమీన పడుతువుంటుంది. తెల్లనిమనిషి, సన్నగా, పొడుగా యిరవ యేళ్ళ వయసువాడు. సాధారణంగా పొంటూ, బుష్మరే వేస్తాడు. అవాలేకూడా అలాగే మార్కెస్కిక్ బుష్మకోటూ, గేబరీ నెపొంటూ వేసుకువచ్చాడు. అతనికి ఎగురుగుండా కూర్చున్న కాలాసరావు నడిచుకున్నవాడు. పొట్టిగా, ఎర్రగా వుంటాడు. అతని చిన్న బొజ్జా, బట్టలూ, గుండ్రని మొహం, ఒక్కొక్కటి పరిశీలిస్తూ ఇంతసేపూ ఏదో అలోచిస్తున్న శ్యామలరావు, "అడమిటో తొందరగా చెప్పండి" అన్నాడు. కాలాసరావు సీరియస్ గా మొహంపెట్టి, ఒకసారి సిగరెట్లు దమ్ము లాగాడు.

“ఒకే క్యాలిబర్ నేనొక ముఖ్యమైన విషయం చెబుతా వను. జీవితంలో ఒక గొప్ప రహస్యం ఏమిటో తెలుసా?” అని అడిగాడు కైలాసరావు.

శ్యామలరావు తనకి తెలియదన్నాడు.

కైలాసరావు “అయితే వను. ఏ పనైనా జరగాలంటే, అది ఎప్పటికీ జరుగుతుందా అని ఆలోచిస్తూ కూచుంటే, అది ఎప్పటికీ జరుగదు. స్టాలిన్ వంటి వాడు, తాను ప్రజల్లోంచి వస్తుందని ఆశించిన విషయం అనుకున్న సమయానికి రాకపోతే, ఏం చేశాడో తెలుసా? చరిత్రని ఒక తోపు తోయ్యాలి” అని తన ఆ విషయాన్ని ఆరంభించేశాడు. అలాగే మనం కూడా జీవిత రథాన్ని అప్పుడప్పుడు ఒక తోపు తోస్తూ వుండాలి. అంతే కానీ, దానంతట అదే, గాలికి తిరిగే చక్రం లాగు తిరుగుతుందని ఎదురుమాస్తూ కూచో కూడదు” అన్నాడు.

శ్యామలరావుకి ఈ మాటలు సచ్చాయి కానీ, తనను ఇప్పుడేం చెయ్యమని కైలాసరావు సలహా ఇస్తున్నాడో బోధపడలేదు. “అయితే నన్నేం చెయ్యమంటావ్?” అని అడిగాడు శ్యామలరావు.

ఇంతలో రెండు కప్పలతో కాపీ తీసుకుని కైలాసరావు భార్య సుందరీదేవి వచ్చి, డైనర్ కప్పు ఇచ్చింది. ఆవిడ వాళ్ళిద్దరినీ చూసి నవ్వుతూ “మామా అల్లుళ్ళిద్దరూ చాలా దీర్ఘాలోచనలో వున్నారే, ఏమిటి కథ?” అంది.

శ్యామలరావు “నేను చాలా సీరియస్ బ్రులర్ లో వున్నాన తయ్యా. నవ్వు కూడా నాకు పాయం చెయ్యాలి” అన్నాడు.

సుందరీదేవి నవ్వుతూ “మీ మామయ్య సలహా విన్న తర్వాత, లోపలికివచ్చి నాతో అంతా చెబుతూ కానీ. నాకిప్పుడు పనుంది” అంటూ లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

కైలాసరావు ఒక గుక్క కాఫీ త్రాగి— “ఒరేయ్ నవ్వు మీ అమ్మని బ్రతివాలి, కాళ్ళు పట్టుకుని, కమలని పెళ్ళి చేసుకుందామని ప్రయత్నిస్తే ఆవిడ ఎప్పటికీ ఒప్పుకోదు మీ జమీందారీ ఫాయాకి రెవెన్యూ గుమాస్తా కూతురు తగదంటుంది. ఇలాంటి విషయాల్లో మనం చెయ్యదల్చుకున్న పని, అది అప్పుడే జరిగి పోయినట్లు ప్రవరించడం మంచిది” అన్నాడు తన అమూల్యమయిన సలహాను బయటపెట్టుకు.

శ్యామలరావుకి ఈ సలహా కచ్చడమే కాకుండా, వెంటనే మెతువులాంటి అయిడియా తేటింది. మాంచి ఉత్సాహంతో శ్యామలరావు “అయితే కమల్ని మ్యారేజీ చేసుకున్నానని వై రొకటి అమ్మకి పంపనా” అన్నాడు.

కైలాసరావు “అలా పంపిస్తే వెంటనే తిగులు లుటాలో నీకూ ఆ సీకే సంబంధంలేదని

వారిజాక్షులందు

జవాబు రావచ్చు,” అన్నాడు శ్యామలరావు వైపు చూస్తూ.

శ్యామలరావు అది విని నీరు కారిపోయాడు. అయితే ఏం చెయ్యమంటావ్ అన్నట్లు కైలాసరావు వైపు చూశాడు.

కైలాసరావు నవ్వుతూ “నీ అయిడియా బాగానే వుంది కానీ దాన్ని సరిగా అమలు పెట్టాలి. నేనొక కథ చెప్పా వను” అని ఒక సిగరెట్టు తీసి ముట్టించి ఓల్చువారంభించాడు. శ్యామలరావు ఆలోచిస్తూ, మామ చెప్పే కథలు బావుంటాయి, వందామని డిజైన్ల వారంభించాడు.

కైలాసరావు కథ ప్రారంభించాడు. “మేం కాలేజీలో చదువుకునే రోజుల్లో చాలా పలుసురుగా వుండేవాళ్ళం. ముఖ్యంగా మా బృందం, అంటే నేనూ, ధర్మారావు, శేషచలం, సత్యారావు, చాలా స్నేహంగా వుండేవాళ్ళం. మా అందరికీ ఆడవాళ్ళ గురించి ఒకే అభిప్రాయం వుండేది. ఆడమిటంటే, స్త్రీకి పురుషునితో సమాన స్థానం వుండరాదు. ఎందుకంటే స్త్రీకి పురుషునితో సమానమైన తెలివితేటలు గాని, ప్రతిభ గాని సమాజము గా లేదు కాబట్టి. ఆ విషయం రుజువు చెయ్యడానికి మేము నడుం కట్టాం. అన్ని సభలలోనూ ఘట్టు మార్కులు మాపే. ఇక్కడే బెల్ల లోనూ, వ్యాసరచన లోటిల్లోనూ, నాటకాలలోనూ, ఒక్క ప్రేమా ఆడపిల్లికి వెళ్ళకుండా చేస్తుండేవాళ్ళం. ఆడపిల్లంద

రికీ మామీద కక్షగా వుండేది. ఎందులోనూ కూడా వాళ్ళిది పె చెయ్యి కాకుండా మాస్తూండేవాళ్ళం.

“కానీ ఒకసారి కాలేజీ వార్షికోత్సవాల సందర్భంలో మ్యూజిక్ కౌంపిటీషను నిర్వహించేవారు. మా కెవర్నికీ మ్యూజిక్ రాదు. అధమం కూని రాగాలయినా తియ్యడం మాకు చేతకాదు. అవశ్య మేము ఓటమి నంగీకరించవలసి వస్తుందని దిగులుపడాం. ఎందుకంటే, లక్ష్మీ అనే అమ్మాయి చాలా బాగా పాడుతుందని వినిపిస్తోంది. మాకు పాట రాక బావడం తెలకొట్టేసినంత పనింది. కానీ, అంతలో మా దృష్టిపథంలో విజయకృష్ణ అనే స్టూడెంటు మెలిగాడు. అతను అప్పుడప్పుడు సినీమా పాటలు పాడేవాడు. వంటనే అతని రూముకి పరిగెట్టాం. నలుగురం అతన్ని చుట్టుముట్టి, అతని పాటని తెగ మెచ్చుకోన్నాం. అటువంటి గాన కళాసార్యభామడు ఉండకూడా గాన సరస్వతియొక్క అమూల్యాలంకారం, ఆడపిల్లలచేతిలో పడేపోతొందరి వాపోయాం. మా వాగ్ధోరణికి లాంగి, విజయకృష్ణ మ్యూజిక్ కౌంపిటీషన్ లో పాల్గొనడానికి వాళ్ళు కున్నాడు. మధ్యాహ్నం రెండు గంటల్నించి ప్రాక్టీసు చేయించాం. సాయం కాలం పాటికి తయారయి వెళ్ళాం”

“ఆవేళ కాలేజీపిల్లలంతా పోటిచూడటానికి వచ్చారు. ముఖ్యంగా ఆడపిల్లలంతా ఎలాగా విజయం తీసుకొనిన ధీమాతో చాలా ఉత్సాహంగా వున్నారు. చక్కగా లెట్ట తోనూ, అందమైన తెరలతోనూ ఆలంకరింపబడిన స్టేజీమీదికి, కొంతమంది పాడిటం అయినాక, హంసనడకతో లక్ష్మీవల్లి పాడటం ప్రారంభించింది. ఆమెపాడిన ప్రతి పాటా అందరూ క్రోధతో విన్నారు. గొంతుక చాలా శ్రావ్యమైనది. ఆడపిల్ల లందరూ, ఆమెకు మంచి ఎంకరేజీ మెంటు ఇచ్చారు. తరవాత విజయకృష్ణ స్టేజీ ఎక్కడు. అతను కొంచెం పాటిగా, నల్లగా వుంటాడు. అంత ఆకర్షణీయమైన విగ్రహంకాదు. అందులో అప్పుడే స్టేజీవదిలి వెళ్ళిన అందాలరాణి లక్ష్మీమందు మరీతీసికట్టుగా వున్నాడు. అందరూ ఒకవిధమైన విసుగుతో అతన్ని చూచారు. ఆడపిల్లలోనూ, మగపిల్లలోనూ కూడా చిన్న గుడ్డనులు బయల్దేరాయి”

“మరునిమిషంలో అతిమధురమైన ఒక గానం, కాలేజీ ఆవరణంతా నిండిపోయింది. అందరూ స్థబలయ్యారు. రాగస్వరబద్ధమై, లయానుగుణంగా ప్రవహిస్తున్న ఆ గానం తరంగిణిలో అందరూ మున్నలుచేశారు. తన ఆత్మగృహితమైన గొంతుకతో జడీలనూ, కాలేజీ విద్యార్థులనూ మునుల్ని చేసి విజయ కృష్ణ అనలీగా విజయం సాల్చిచాడు.

“చేతికి ఆ వాత ఏమిటి?”

“ఇదా? నిన్న మా ఆవిడ ఒక అర్జంటు ఉత్తరం పోస్టు చెయ్యమని ఇచ్చింది. మరిచి పోయాను. ఈవేళ కూడా మరిచి పోకుండా ఉండడానికి గుర్తుగా ఈ వాత పెట్టింది మా ఆవిడ.”

“మరి ఈవేళ అయినా పోస్టు చేశారా!”

“లేదండీ. మా ఆవిడ నాకా ఉత్తరం ఇవ్వడం మరిచి పోయింది.”

(పథ) (కడప)

కుర్రాళ్ళు పదినిమిషాలు చప్పట్లు మోగించారు విజయకృష్ణకి ఫను ప్రేజు ఇచ్చారని తెలియగానే మగపిల్లల ఉత్సాహం చెప్పే తరం కాదు. ఆడిపిల్లలందరూ చిన్న మొహాలు చేసుకున్నారు. లక్ష్మికి సెకండు ప్రేజు ఇచ్చారు. మాకోరిక నెరవేరింది. ఆనాటి నుంచి విజయకృష్ణను కూడా మాబృందంలో చేర్చుకున్నాం”

“ఆసందర్భంలో మేము అనుకోని సంఘటన ఒకటి జరిగింది. విజయకృష్ణకి లక్ష్మికి పరిచయం ఏర్పడి, అది చాలా దూరం వలింది అని కొన్నాళ్ళ తర్వాతి మాకు తెలిసింది. విజయకృష్ణ మాబృందంలో ఒకడై మాతో తిరుగుతున్నాడు. మాతో మనసేచ్చి ఒక విషయమూ చెప్పేవాడు కాదు. మేము మాత్రం దాపరికం లేకుండా ప్రవరించేవాళ్ళం. అతని విషయాలేమీ మాతో చెప్పలేదు. లక్ష్మికి అతనికి స్నేహం కలిసిందన్న విషయం మాదగ్గర పూర్తిగా దాచాడు. కానీ ఒకనాడు సత్యాగ్రాహి, ఈ విషయం మాకు చెప్పేక విజయకృష్ణ సంగతి తెలిసింది. సత్యాగ్రాహి కాలేజీ వదిలేశాక, క్యాంపలోనే కిటికీ ప్రక్కగా కూచుని ఏదో రాసుకుంటూ చాలాసేపు కూర్చున్నాడట. కిటికీ తలుపు సగం వేసుంది. బయటవాళ్ళకు లోపల వ్యక్తి కనిపించడు. కిటికీ పక్కకు వచ్చి కొంచెం దూరంలో వెళ్తున్న విజయకృష్ణను పిల్చిందట. విజయకృష్ణ రాగానే రాత్రి సినీమాకి తప్పకుండా రమ్మని, మెలిగా చెప్పి వెళ్ళిపోయింది. విజయకృష్ణ కూడా సరేనని చెప్పి, ఏమీ తెలియనట్లుగా రెండవతలుపు వల్చి పోయాడట. వాళ్ళిద్దరికీ సత్యాగ్రాహి కిటికీ సందులోంచి ఈ విషయం చూస్తున్నాడన్న సంగతి తెలియదు”

“సత్యాగ్రాహి ఈ విషయం మాతోటి చెప్పి, విజయకృష్ణ మా స్నేహుడై యుండి కూడా మాతో విషయం చెప్పకుండా దాచినందుకు మాకు విజయకృష్ణ మీద కలిసికోపం, కనీ, అతనికి సరియైన కార్యక్రమాలన్నాడు. మాతోటి తిరుగుతూ మా కేవలం కలగని అదృశ్యాన్ని చేపట్టినందుకు, అతని మీద మాకు అనూయకూడా కలిగింది. మేమెవ్వరం అంతవరకూ కాలేజీ అమ్మాయిలతో మాట్లాడనెవ్వరేదు. మేమెవ్వరం అందంలో గాని చదువులో గాని అతనికి తీసిపోం. అతనింటే అంత అందమైన లక్ష్మి, అభిమానం చూపించడం మాకు చాలాకోపం కలిపించింది. నేను, ఎలాగైనా ఈ విషయం అతని చేత చెప్పించి, అతని రహస్యం బట్టబయలు చేసి నలుగుర్లో అతన్ని విడిపించడం లుకున్నాను.

“నాకు అలాంటి బుద్ధివుట్టడం నామనస్సు యొక్క సంకుచితత్వమేగాని విశాలత్వం కాదు. ఆమె అతన్ని ప్రేమించినందువల్ల మాకు కలిగిన పట్ల ఏమీలేదు. కానీ మాదగ్గర ఈ విషయం అతను దాచడం అది మమ్మల్ని

ల్పవనూనించడంగా మేము భావించాం. బహుశా అతను ఆ విషయం మాతో ముందే చెప్పేవుంటే మేం చాలా సంతోషించి అతన్ని అభినందించి వుండేవాళ్ళం. అతను దీన్ని రహస్యంగా వుంచవలసి, నాకు ఎలాగైనా అతని నోటంబ ఆ విషయం చెప్పించాలని బుద్ధివుట్టింది. నాకు ఆలోచించినకొద్దీ, అతను ఆ విషయం మాతో చెప్పకుండా దాచుకోవడంలో, మమ్మల్ని తన స్నేహానికి తగనివారిగా భావిస్తున్నట్లనిపించింది. స్నేహం అంటే మా వుద్దేశంలో ఒకరి రహస్యాల్ని ఒకరికి పూర్తిగా మనస్సు విప్పి చెప్పకోవడమేను. పైగా అతను అంత రహస్యంగా దాచుకున్న విషయాన్ని, అతని చేత చెప్పించిపప్పుడే మా తెలివి తేటలికి సారకతి అనుకున్నాం. అతన్ని డైరెక్టుగా అడిగితే ఛప్పే చెప్పడు. పైగా మానుంచి దూరం కావచ్చును. ఆ ఒక్క విషయంలో తప్పతిక్కిన అన్ని విషయాలలోనూ మాతో చనువుగా వున్నాడు. అందుకని అతన్ని అతి వాగ్రతగా ‘టాకెట్’ చేసి ఆ విషయాన్ని అతని దగ్గర్నుంచి పూర్తిగా లాగవలసిన బాధ్యత నాపై వేసుకున్నాను.”

“ఇది సాధించడానికి నేనొక చిన్న పథకం ఆలోచించాను. దాని ప్రకారం, నేను కూడా మా మిత్రబృందంతో ముఖావంగా వున్నట్లుగా, విజయకృష్ణ వున్నప్పుడే మెలుగు తూండే వాడిని, పైగా అతను చూసాం డగా ఏదో పరధ్యానంలో వున్నట్లు, హృదయంలో ఏదో రహస్యాన్ని దాచుకుని బాధపడుతున్నట్లు సటి స్టూండ్ వాడిని, వెన్నెల రాత్రులలో ఒంటరిగా సిక్కారుకు వెళ్ళా, ఆ విషయం విజయకృష్ణ కంట పడేలా ప్రవరించాను. నేనూ విజయకృష్ణ మాత్రమే వున్నప్పుడు, ప్రేమగీతాలూ, విరహగీతాలూ ఏవే సావనే పాడమనేవాణి. అతను పాడుతూంటే నిజమైన ప్రేమికుడిలా అలా విచారంలో మునిగిపోయే వాణి. మా మిత్రబృందం ఇందంతా నేనాడే నాటకం అని గ్రహించి, మమ్మల్ని దర్శి వదిలేసి, వాళ్ళు వేళే తిరుగుతూండేవారు.

“రాను రాను నాకూ విజయకృష్ణకు మనవటికన్నా సన్నిహితత్వం ఎక్కువైంది. ఎంతసేపూ అతనితో ప్రేమా, స్త్రీలతత్వం వీటిగురించి చర్చించే వాణి. అతని మనోభావాలు కనిపెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తూండే వాణి. అతను చాలాకాలంవరకూ తన హృదయాన్ని విప్పి మాట్లాడలేదు. ఒకనాటి సాయంకాలం అతను చాలా వుత్సాహంగా కనిపించాడు. ఆనాళ్ళ భోం శేశాక ఇద్దరం నది వొడుగు సిక్కారు బయల్దేరం. ఆనాళ్ళ కృష్ణపక్షి చవితి, వెన్నెలకొంచెం ఆలస్యంగా వచ్చింది. గోదావరి ఒడ్డున ఇదకలో కూచోని, దూరాన చవితి చంద్రుడు దయిస్తూంటే, నేను విజయకృష్ణ ప్రేమ గురించి

* కుమారి మాతలు *
 బహిష్టు సమయంలో
 ఆనేక బాధలు పడే
 స్త్రీలకు బాధలన్నీ తొలగించును సాతా : డి. కె
 స్వేదల్ : గు. రి అదన స్వేదల్ : ౪/-
 ఉత్తరాలు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయండి.
 P. Deves & Co (M-1) Calcutta-40.

శ్రీవారింజనేయప్రశ్న
 మారు కోరిన 5 ప్రశ్నలకు వెంటనే
 ప్రాసి పంపగలము. 2 రూ|| M. O.
 చేయండి. నెలలవారిగా 12 నెలలకు
 1 సంవత్సరం జాతకము 2 రూ|| పూ 8
 పేరు, జాబు వ్రాసిన టైము తెలిపిన
 చాలును. హనుమాన్ జ్యోతిషాల యము,
 10వలైను, అరంజలో పేట, గుంటూరు-2.

వెప్స్ గెంతు మరియు

గుండె బిల్లలను
 మీరు
 పేవించేయడం
 మీ దగ్గు త్వరితంగాపోవును
 వెప్సును చప్పించి, వాచ్చిని వివారింజే దర్శి
 అందమైన అందరి కమనకర అనిదించు
 ఆస్వాదించండి, అవి గొంతు వచ్చి, కామ్య
 వదిలెను, దగ్గు లేక జలజనుగనిగింకే క్రమ
 అను చంపును. వెప్సు తగిన వివారింజే గతి
 గింది క్రమాలను వివారింజేను.

ఇందిలో వాడక
 కీడతలు లేవు నిల్లం
 మరకతగా
 అవ్వకచ్చును
 రొమ్ము పదివేముయ్య
 గెంతు వెచ్చి,
 పదివేము, అదిక
 కవేము జలుబుయ్య
 దగులను
 త్వరితంగా వివారింజేను.
 మండు వ్యాధులందరికడ అమ్మందిచ్చుతి.
 ని. ఇ. త్తర ఫార్మ్ (ఇందియా) ప్రైవేట్ లి.
 1955-56
 సోల్ ఏజంట్లు : దాదా & కం పేనీ,
 88, నై నక్క నాయక వీధి, మద్రాసు-1

అం దా ని కి మం చి దా రి

మీ జీవిత విజయాలకు అందం అవునరం. గ్లోరియా అనే సౌందర్యబోషకాన్ని ముఖానికి వ్రాసి తుడిచినంతలో, మంచి కొంతని, చక్కటి అందాన్ని వెంటనే తెలుసుంది. మీ అందిం, దినదినాభివృద్ధికి, నెలకు అధమం కొన్ని సార్లు అయినా గ్లోరియాను వాడండి. ముఖంమీది మొటిమలను, సుచ్చలను, ముడుతలను సమృథంగా పోగొడుతుంది. గ్లోరియా యొక్క సౌందర్యబోషక శక్తివల మీ ముఖములోని, అసహ్యమయిన ముదిరూపును పోగొట్టి, ఆకరణీయమైన శేఖర దనాన్ని తెలుసుంది. మొదటి పూతకే మీకు ఆశ్చర్యార్థి కలిగించే అందాన్ని యిస్తుంది. ఒకసారి వాడిచూస్తే, మీ రెప్పుడూ విడువరు.

అన్ని షాపుల్లోను దొరకును.

JANITA PRODUCTS, ELURU, ANDHRA.

మీ శిరోజాలు అంత మనోహరంగావుండవలెనని మీ కోరిక!

ఇటు వరిగి ఒక్క చూపు — మీ రెప్పలార మరల వది, కారణం! ఒత్తుగా మెరయించడే మనోహరమైన ఆమె శిరోజాల—అప్పుడు మీ శిరోజాల అంత మనోహరంగా వున్నవని తెలియ చుండుండే మీ హృదయం ఉద్దానంతో ఎప్పుడోగా! అతిక గుణవంతమైన వధాంతో గూడియున్న ప్రళంపనీయ పరిమళంగల 'కేష' మనోహరమైన శిరోజాల ఒత్తుగా మెరగునట్లయే మీ శిరోజాలకు కొత్త వక్ర దనము గలిగించును — మీరు ఆశించే కొత్త చక్కదనము!

కేష

లోమ గృహమునుండి మరియొక శ్రేష్టమైన ఉత్పత్తి

మీ కేశ పోషణ పదకము చేక ప్రారంభించండి
 పోర ఏకెంట్లు 1
 ఎమ్. ఎమ్. ఖంబత్ వాలా
 అహమదాబాద్
 ఏకెంట్లు 2
 డ్ర. నరేంద్రమ ఆంధ్ కో,
 కొండాం. 2

మైదాను ఏకెంట్లు: మెనర్లు బుభాయ్ & కంపెనీ, మద్రాసు.
 ఎగునతి వివరాల కన్నిటికి మెనర్లు ఎం. ఎం. ఖంబత్ వాలా అహమదాబాద్ వారిని సంప్రతించండి. శ్రీకాకుళం ప్లాక్: శ్రీకృష్ణ మెడికల్ & జనరల్ షాపు, పాలచెట్టు రోడ్, శ్రీకాకుళం.

వారిజాకులందు

మాటాడుతూ సంభాషణ క్రమంగా కౌశలీ ఆడవలె లిమాడకి తిప్పాం. అందులో లక్షీ ప్రసక్తి రాగానే నేను "ఆ ఆమ్మాయి చాలా మంచిది" అన్నాను.

విజయకృష్ణ మా తా తు గా నన్ను "విమాయి, కేలాసరావు నువ్వు ఎవరై నా ప్రేమించావా?" అని అడిగాడు. నేను ఒక్కనిమిషం ఆలోచించాను. ఇన్నాళ్ళూ నేను ప్రేమలో వున్నట్లు నటిస్తూ, ఇప్పుడే వర్షీ ప్రేమించలేగు అంటే అతను తన రహస్యాన్ని దాచేసుకొని ప్రసంగం నూర్చెయ్యచ్చు. అంతగానూ, నేనూ ప్రేమిస్తున్నాను అంటే, అతను తన ప్రేమ విషయం నాతో చెప్పకుని, నా సానుభూతి కోవరచ్చు. అందుకని నేను "అవునోయ్" అన్నాను. "ఎవర్షీ" అని అడిగాడు. అతనిలా నూటిగా అడగడంతో నా పరిస్థితి చిక్కల్లో పడిపోయింది

"అయినా కొంచెం చబ్బాయించి గాంభీర్యం నిలబెట్టుకోవాలని నేను "నువ్వెవరినైనా ప్రేమించావా?" అని అతన్నడిగాను. అతను చిగునవ్వు నవ్వుతూ, "నేను ఒక వ్యక్తిని ప్రేమిస్తున్నాను. నీకంటే ఆల్టమీ తుడితో చెప్పాలని ఎన్నార్ళ బట్టో అనుకుంటున్నాను. ఇవోళీ మినం ఇద్దరం ప్రేమిస్తున్న అమ్మాయిల పేర్లు చెప్పకుండాం. మనకు దాపరికం లుండకూడదు. నీన్ను నేను మనస్ఫూర్తిగా నమ్మడల్కుకున్నాను. కాని నువ్వుకూడా నన్ను నమ్మి నీ విషయం చెప్పాలి" అన్నాడు. నేను సరేనన్నాను.

"అతను మందగ నన్ను చెప్పనున్నాడు. అతని మొహాన్ని పరిశీలించాను. అందులో ఇంకా నేను మీసం చేస్తానేమో అన్న సందేహం వున్నట్లు తోచింది. నేను అబద్ధమేనా నెప్ప అతనికి వామవిపున్ని సమృథకం నిలబెట్టుకోవాలనుకున్నాను. అంతివరకూ వచ్చాక నేను చేస్తున్న పనిమీద నాకే అసహ్యం వేసింది. కాని ఆ పరిస్థితులో వున్న విషయం చెప్పే అతనికి వానూ చిగ్గిం తిప్పగు. ఎలాగో ఒకమ్మాయి పేగుచెప్పే, ఇంక అతని ప్రేమ రహస్యాన్ని లాగయ్యచ్చు. అయినా "వారిజాకులందు, వైవాహికములందు - బొంక వచ్చు" నని చెప్పాను కాబట్టి ఒక చిన్న అబద్ధం ఆపనికైయించాను. కౌశలీలో అందరికన్నా బెట్టుగానూ, స్టయిల్ గానూవుండే ఉమాదేవిని ప్రేమిస్తున్నానని చెప్పాను"

"అతను ఆశ్చర్యబోయి" "నిజంగా ఉమాదేవిని ప్రేమిస్తున్నావా?" అన్నాడు. ఉమాదేవిని చాలా సార్లు డి కేట్టులో నేను

డించాను. అందుకని ఆమెను నాకు అడవిలో ప్రతిస్పర్ధిగా అందరూ భావించేవారు. అయినా నాకు చటుక్కున తోచిన పేరడేను. విజయకృష్ణ కెట్టించినప్పుడు, అవునని జవాబిచ్చాను. అంతసంతటితో పూరుకోక "ఆమె నిన్ను ప్రేమిస్తోందా?" అని అడిగాడు. ఆ విషయం నాకు తెలియకపోయినా, ఒక అబద్ధం ఆడాక, బానిని నిలకెట్టుకోడానికి పది అబద్ధాలాడవలసిందే. అందుకని "ప్రేమిస్తోంది" అన్నాను. ఇంకా అతన్ని మాట్లాడని సే విమేమి చిట్ట ప్రశ్నలు వేస్తోంది అని, "కాని మా ప్రేమకి చాలా అటంకాలున్నాయి. ఆమె తలి తిండ్లులు ఒప్పుకోవటం కష్టం. మేం కలుసుకోవమే చాలాకష్టం. ఒక్కసారి మాత్రమే కలుసుకున్నాం. మరి కలుసుకునే అవకాశం ఉన్నట్లు తోచదు. మాది భగ్నప్రేమే అవుతుందేమో. పోనీలే నువ్వెవరిని ప్రేమించానో చెప్పు. నీ ప్రేమెవని భగ్నప్రేమకాకుండా వుండాలని ఆశిస్తున్నాను" అన్నాను.

"అతను కొంచెం ఆలోచించి మొదలెట్టాడు. "మీ అందరికీ నేను చాలా ప్రతిష్టాదీ, ఆవేశ మూర్ఖులకొంపిటివనులా గల్పన దగ్గర్నుంచి లక్ష్యకేనాకు పరిచయ మేర్పడింది. మేము క్రమంగా ఒకరినొకరు అరించేసుకుని ప్రేమించుకున్నాం. రోజూ సాయంకాలం నేను వాళ్ళింటి దగ్గరే గడుపుతుంటాను. తినపాటలు వన్నా, నాపాటలు ఆమెను ఆనందదోలికలో ఉండేనున్నాయి" అని తనకీ లక్ష్యకే ఎలా స్నేహ మేర్పడిందో, ఎలా ప్రేమలేఖలు వ్రాసుకుని ఆనందించుకొనేవారో, మొదటో ఎలా రహస్యంగా కలుసుకొనేవారో, తరువాత ఆమె, అతన్ని, అనయింటికి తీసుకెళ్ళి తన తలితండ్లుల కలా పరిచయం చేసిందో అన్నీ చెప్పాడు. నేను ఎలాగోనా అతని రహస్యాన్ని సాధించాను కదా అని గర్వంతో పొంగిపోతూ, అనాళ రాత్రి వీడికడ మా మిత్రబృందంతో చెప్పి టాం టాం కొట్టాలని ఆలోచిస్తున్నాను. కాని నాసంతోషం ఆట్రేసేపు నిలవలేదు.

"ఎంకుకంటే అంతలో విజయకృష్ణ, "నీ ప్రియరాతిన ఉమాదేవి, లక్ష్యకే ప్రాణ స్నేహితురాలు. నేను లక్ష్యతో చెప్పినప్పుడు ఉమాదేవిని కలుసుకునే ఏర్పాటు చేయవచ్చు" అన్నాడు. నామీద విమర్శ పడటం ఇంది. వీడో ఆమామాషీగా ఆడిన అబద్ధం ఇలాంటి పరీక్షలకు నిలవవలసి వస్తుందని నేను సూచించలేను. ఉమాదేవి పేరె తినందుకు నన్ను నేను తిట్టుకున్నాను. అలక్ష్య సంగతి, విజయకృష్ణ సంగతి ఎ తినందుకు మరి నాలు గక్షీంతులు నామీద నేనే వేసుకున్నాను. వెంటనే, అతనితో "వదు. తన ప్రేమకురించి ఎవరికీ తెలియనివ్వడం ఉమాదేవి ఇష్టపడదు. నేనే నిలయినప్పుడు ఆమెను కలుసుకుం

టాను," అని అన్నాను. అతను సరేనన్నాడు. తర్వాత ఇద్దరమూ నూ రూములకు వెళ్ళి పోయాం.

"నేను ఎందుచేతనో విజయకృష్ణ విషయం మా మిత్ర బృందానికి వెంటనే చెప్పలేక పోయాను. ఉమాదేవి పేరు తెచ్చినందుకు, అబద్ధం ఆడినందుకూ నాలో నేను చాలా బాసపడాను. జీవితంలో ఇంకా అనుభవం లేని గోజాలని. నేజమీద గంభీరమయిన ఉపన్యాసా లివ్వడమే గాని, జీవిత సమస్యల నెగుర్చుకోవడం తెలియదు. అందుచేత నా మనసుకో కొంచెం భయం కూడా ప్రవేశించింది.

"మూడురోజుల తర్వాత విజయకృష్ణ ఒక ప్రమాదకరమైన వారసు తెచ్చాడు. ఇద్దరం పికారకి వెళ్ళాం. విజయకృష్ణ, "కైలాస రావు, నీ ప్రేమకురించి లక్ష్యతో చెప్పాను లక్ష్యచాలా సంతోషించింది. ఆదివారం నాడు ఎక్కడికేనా ఒకచోటికి పిక్నిక్ ఏర్పాటుచేసి ఉమాదేవిని తీసుకువచ్చానంది. నేను గోదావరి లంకలో అయితే బాగుంటుందన్నాను. బోటమీద వెళ్ళుచు. లక్ష్య ఎలుండి వెళ్ళి అన్ని ఏర్పాట్లూ చేసుంది ఆదివారం పిక్నిక్ లో ఉమాదేవితో సువ్వు స్నేహ్యగా మాట్లాడుచు" అన్నాడు. వాపని ఖానీ అయినట్లయింది. రెండు నిమిషాల దాకా తేరుకోలేకపోయాను. గొంతుక ఎండి పోయింది. విజయకృష్ణతో ఏవేవో చెప్పడా మనుకున్నాను కానీ, చెప్పలేకపోయాను అసలు ఇలాంటి వార్తలకు ఎలాంటి రియాక్షన్ నివ్వాలో కూడా తెలియలేదు. మెలిగా తేరుకొని, "లక్ష్య, ఉమాదేవిని ఎప్పుడు కలుస్తుంది?" అని అడిగాను. నా వుద్దేశం ఈ లోపల మా పూరికి బండి ఎక్కేదామని, విజయకృష్ణ, "ఎలుండి శుక్రవారంనాడు." అన్నాడు నాకు మొహం తిరిగినట్లయింది.

"జరగబోయే దంతా ఒక్కసారి ఊహించుకున్నాను. లక్ష్య, ఉమాదేవి దగ్గరకు వెళ్ళింది. ఈ విషయం ఎత్తుకుంది. వెంటనే ఉమాదేవి "అంతా అబద్ధం. అతన్ని నేను ప్రేమించలేదు. నా కతిన్నీ కలుసుకోవాలని లేదు" అంటుంది. ఆ సంగతి లక్ష్య విజయకృష్ణకి చెబుతుంది. ఆ యిద్దరూ నన్ను కట్టి అబద్ధాలకోరు క్రింద లెక్కకట్టారు. లక్ష్య అడవిలోలందితో చెప్పింది. విజయకృష్ణ మగ పిల్లలందరితో చెప్పాడు. నా ప ర క ం తా పోతుంది. అందరూ నన్ను హేళన చేస్తారు. ఉమాదేవి నన్ను ఆపహించుకొంటుంది. ఇలాఅలోచిస్తూవుంటే నా ముటూ ప్రపంచం గిగ్గన తిరిగినట్లయింది. ఎలాగో పికార ముగించి రూముకి వెళ్ళాను."

"రాత్రింతా నిద్రపట్టలేదు. ఒక్కొక్కసారి నాకు రాబోయే అప్రతిష్టను తలవ్చొని, ఎవ్వరికీ కనిపించకుండా, ఎక్కడికేనా పారి

చీలమండ బెబ్బికిందా?

అమృతాంజనము

కొంచెం రాయండి

వెంటనే గుణిత కనిపిస్తుంది!

మీకు అమృతాంజనము ఎప్పుడు కావలసినప్పుడో మీకే తెలియదు. ఓట్లో ఎప్పుడూ ఒక ఐడ్లవి ఉంచండి. ఎంతైనా నమ్మకమైనది.

అమృతాంజన లిమిటెడ్
14/15, ఆది కప్పి రోడ్డు, మద్రాసు - 4
బొంబాయి - 1, కంకతా - 1, మ్యాద్రీడ్

నారసింహ లేహ్యం

బంగాలలో చేరినది. మేహము నిక్కాక, నిన్నుకువ వగైరా హరించి బలము రిక్రమింపజేయును. 200. డబ్బిలు. 3-8-0. పోస్టేజీ రు. 1-1-0

పి. సి. సి. అండ్ కంపెనీ ఆయుర్వేద పరిశోధన, పెరిచేవి (PO) నెల్లూరుజిల్లా.

ఆయుర్వేదోషధిములు.

శాస్త్రీయముగాను నమ్మకముగాను తయారుచేయు సంస్థ

వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేదనిలయం

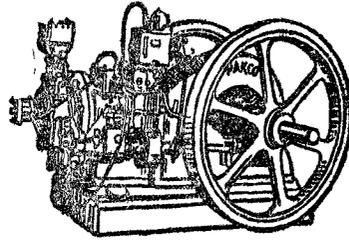
చింతలూరు
ఆలమూరు పోస్టు * చూచుకోవారికి జిల్లా ఆంధ్రదేశమందంతటను బ్రాంచీలు, ఏజెన్సీలు కలవు.

విజెన్సీ :- 2, రతి న బ జారు, మద్రాసు-8.

PAKCO పాకో స్టోన్స్ డ్రిడ్, కోల్డ్ ప్లాస్టింగ్ క్రూడ్ ఆయిల్ ఇంజనులు

—: ప్రత్యేక లక్షణములు. —

- * పనిచేయు ప్రారంభించుట తేలిక
- * తక్కువ ఇంధన ఖర్చు
- * క్రమమైన నడక
- * దిట్టమైన నిర్మాణం
- * ఎక్కువ మన్నిక
- * అద్భుతంగా పనిచేయును
- * బాన్ స్ ఫ్యూయిల్, ఇంజక్ సోపరికరములు

మద్రాసు, ఆంధ్రప్రదేశ్, కర్ణాటక, కేరళ రాష్ట్రములకు విశేషము:

Grams: LAMP K. S. SHIVJI & CO, (Estd 1903)
Phone: 8617 పోస్టుపాక్ నెం. 5, 178-79 బ్రాడ్వే, మద్రాసు-1

వారిజాక్షులందు

పోదామా అనిపించేది. విజయకృష్ణ విషయం లో జోక్యం కలుగజేసుకున్నందుకు తగిన శాస్త్రీ జరిగిందనిపించింది. ఇంకొక్కడూ ఎవరి రహస్య విషయాలలోనూ జోక్యం కల్పించుకోకూడదనిపించింది. కానీ ప్రస్తుత సమస్య తీరేదెట్లా? మొహం తప్పించడం సులభమే గానీ, దానివల్ల మనం చేసిన తప్పు ఇంకా స్పష్టమవుతుంది. లేదా అంటే మృతవారం నాటి సాయంకాలంకి నా బాడారం బయట పడుతుంది”

“అప్పుడు నా ఆలోచనల్ని ఉపాదేవి మీదికి పరిగతాయి. ఆ అమ్మాయిని అనవసరంగా రచ్చకెక్కించిన నాణ్యతను. ఆమె విషాపమూ ఎరుగదు. ఎంత తనకి ప్రతిస్పర్ధిగా బోటిచెన్నానూ, నన్ను చూసి నష్టపడాలా మర్యాదగా చిన్ని చిరునవ్వు నవ్వేది. అలాంటి ఆవిడ పేరు అనవసరంగా పేకి తీసుకు వచ్చాను. ప్రస్తుతం నా ముఖ్య కర్తవ్యం ఆవిడ కి విషయ మంతా చెప్పి ఆవిడను తుమాపణ చేసుకోవడం, తిరువాతి వీలై నంతవరకూ ఆమెను ఆదివారంనాటి పిక్చర్ కు రానియ్యకుండా చెయ్యడం. ఎందుకంటే, ఆమెకూ నాకు బోటిగా పరిచయం లేని సంగతి విజయకృష్ణకు తెలియకూడదు. ఎలాగో ఆమె ఏదో ఒక నాకు బెట్టిగానే సిందంటే, తిరువాత మెల్లిగా ఈ వ్యవహారం లోంచి బయట పడచ్చు. అంతగా వస్తే తగు వాత మేమిదిరం చెబ్బలాడుకున్నామని చెప్పవచ్చు. ఎందుక ప్రేమికులు మధ్యలో కలహాలాడుకొని దూరమెవోలేదు?”

“అలా ఆలోచించి, ఎలాగైనా ఆమెను ఒంటరిగా కలుసుకోవటానికి నిశ్చయించాను. దానికి కాలేజీలో లాభంలేదు. పగటిపూట ఊళ్లో ఆమెతిరిగే ఏప్రదేశంలోనైనా ఆమె ఒంటరిగావుండటం కష్టం. కాబట్టి రాత్రి ఆమె ఒక్కరై స్టడీ గూములో చదువుకుంటున్నప్పుడు కలుసుకోవాలి. కానీ దానికి చాలా చిట్కాలున్నాయి. ఒకటి, రాత్రి పూట ఒంటరిగావున్న ఆడదానిగదిలోకి మగవాడు వెళ్లడం తప్పు. ఎలాగో వెళ్ళడానికి ప్రయత్నం చేసినా, ఆమె తలుపు తియ్యగానే నన్ను చూసి కెవ్వస కేకపెసి, నా మొహంమీదే తలుపు బిడాయింది ఇంటిల్లి పొడినీ లేపి నన్ను తరిమేట్టు చేసిందంటే మరీ నానీతి చెప్పక్కరలేదు. అందుకే ఆవిణి భయపెట్టయినా సరే మందర ఆవిడ గదిలోకి ప్రవేశించి, తలుపువేసి ఆమెతో మాట్లాడాల్సి. అందుకోసం వీలైతే దొంగలా నటించాలి.

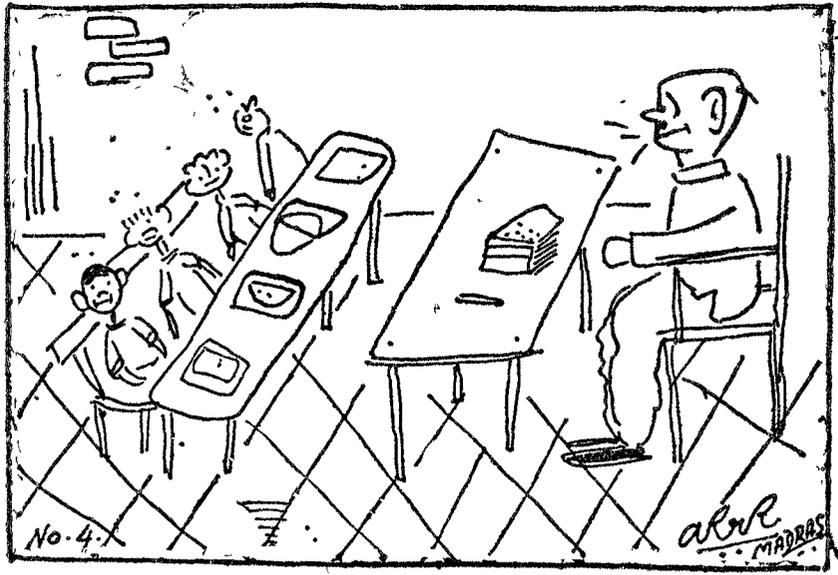
“ఇంతఅవసా పడడంతప్ప వేరేకత్వంతరం

ఇలా, పరిసరాలూ, ఆమె చదువుకునే గది, అన్నీ పరిశీలించి వచ్చాను. నా అదృష్టవశాత్తు ఆమెకు మేడమీద చదువుకునే అలవాటుంది. మర్నాడు పగలు ఆమె ఇంటిని పరిశీలించాను. ఆమె తలదండ్రులకు ఇద్దరే కూతుళ్లు. మగపిల్లలు లేరు. ఉపాధివిచ్చింది. వయస్సు 20 ఉండవచ్చు. పెద్దామె వెళ్ళేయి కాపరం చేసేసింది. ఆమెకు బొత్తికే కుటుంబం. ఉపాధివి మేడమీదగననే ఎక్కువ వాడుతుంది. ఆగదిలో రాత్రి ఆమె ఒక్క రే ఉండవచ్చును. మేడ ఎక్కడానికి మొగ్గు ఇంట్లోంచివున్నా, వాటర్ పేపు సహాయంతో మేడ ఎక్కవచ్చును. ఆన్నీ బాగానే వున్నాయి. ఆవేళరాత్రి నేను చెయ్యవలసిందంతో ఆలోచించుకున్నాను. మేడఎక్కి ఆమె చదువుకుంటాంటే తలుపు తట్టుతాను. ఆమె ఎవరో ఇంట్లో వాళ్ళనుకుంటుంది. నేను ముఖం కన్పించకుండా ఏదో గుడ్డ అడంపెట్టుకొని, ఆమె తలుపు తియ్యి గానే లోపలికి జొరబడబోతాను. ఒకవేళ అరవబోతే కత్తోపిస్తోలో చూపించి లోపలికి నడవమంటాను. ఆమె లోపలికి నడుస్తుంది. ఆప్పుడు తలుపువేసేసి ఆమెకు విషయమూ తా చెప్పాను. నాదగర ఒకచిన్న బాకు ఉంది. అది జేబులో పెట్టుకుని, రాత్రి పదిగంటలయంతర్వాత బయల్దేరాను.

“ఆమె ఇంటి దగ్గరికి చేరుకొని, మేడగది కిటికీవేపు చూచాను. నేను అనుకొన్నట్టే ఆమె ఒంటరిగా ఉన్నట్టుచూసింది. ఆపీధిలో జనం ఎక్కువ తిరగటం లేదు. జాగ్రత్తగా గోడ ఎక్కి, గోడమీదనుంచి వాటర్ పేపు సహాయంతో మేడమీదికి ఎక్కాను. ఆమె గదివద్దకు చచ్చుకు చెయ్యకుండా వెళ్ళాను. తలుపు తీసే ఉంది. దాంతో నా మనస్సు కొంత కుదుట బడింది. కొంచెం తొంగి చూశాను. ఆమెకు ననకవేపు తలుపు ఉండడంవల్ల, టేబుల్ దగ్గర కూర్చోని చదువు కొంటున్న ఆమెకు నా రాక తెలియలేదు. ఆలస్యం చేస్తే క్రిందనుంచి ఎవరైనా రావచ్చును. మెల్లగా గదిలోకి ప్రవేశించి, తలుపులు చెయ్యడానికి సిద్ధమయ్యాను. ఆమె ఆ కొంచెం చచ్చుకునే వనక్కి తిరిగిచూచింది.

“ఆమె ముఖం చూడగానే నాకు గుండె అగిపోయినట్లయింది. ఎందుకంటే ఆమె ముఖంలో, కొద్దివటి ఆశ్చర్యం కనిపించినా, నే నూహించిన భయంగాని, ఖం గారుగాని ఎంతమాత్రం లేదు. పైగా నన్ను చూచి లేచి నిలబడి మర్యాదగా “రండి” అని ఆహ్వానించింది. నే ననుకున్న పని ఒక్కటి చెయ్యలేకపోయాను. పైగా నా వళ్ళంతో రాయిలాగ కళ్ళకుండా ఉండి పోయింది. ఆవిడవే తొలిసారి పోతూ చూశాను. కాని వెంటనే తిరిగి వెళ్ళింది. ఆమె తలదండ్రులకు ఇద్దరే కూతుళ్లు. మగపిల్లలు లేరు. ఉపాధివిచ్చింది. వయస్సు 20 ఉండవచ్చు. పెద్దామె వెళ్ళేయి కాపరం చేసేసింది. ఆమెకు బొత్తికే కుటుంబం. ఉపాధివి మేడమీదగననే ఎక్కువ వాడుతుంది. ఆగదిలో రాత్రి ఆమె ఒక్క రే ఉండవచ్చును. మేడ ఎక్కడానికి మొగ్గు ఇంట్లోంచివున్నా, వాటర్ పేపు సహాయంతో మేడ ఎక్కవచ్చును. ఆన్నీ బాగానే వున్నాయి. ఆవేళరాత్రి నేను చెయ్యవలసిందంతో ఆలోచించుకున్నాను. మేడఎక్కి ఆమె చదువుకుంటాంటే తలుపు తట్టుతాను. ఆమె ఎవరో ఇంట్లో వాళ్ళనుకుంటుంది. నేను ముఖం కన్పించకుండా ఏదో గుడ్డ అడంపెట్టుకొని, ఆమె తలుపు తియ్యి గానే లోపలికి జొరబడబోతాను. ఒకవేళ అరవబోతే కత్తోపిస్తోలో చూపించి లోపలికి నడవమంటాను. ఆమె లోపలికి నడుస్తుంది. ఆప్పుడు తలుపువేసేసి ఆమెకు విషయమూ తా చెప్పాను. నాదగర ఒకచిన్న బాకు ఉంది. అది జేబులో పెట్టుకుని, రాత్రి పదిగంటలయంతర్వాత బయల్దేరాను.

“ఆమె ముఖం చూడగానే నాకు గుండె అగిపోయినట్లయింది. ఎందుకంటే ఆమె ముఖంలో, కొద్దివటి ఆశ్చర్యం కనిపించినా, నే నూహించిన భయంగాని, ఖం గారుగాని ఎంతమాత్రం లేదు. పైగా నన్ను చూచి లేచి నిలబడి మర్యాదగా “రండి” అని ఆహ్వానించింది. నే ననుకున్న పని ఒక్కటి చెయ్యలేకపోయాను. పైగా నా వళ్ళంతో రాయిలాగ కళ్ళకుండా ఉండి పోయింది. ఆవిడవే తొలిసారి పోతూ చూశాను. కాని వెంటనే తిరిగి వెళ్ళింది. ఆమె తలదండ్రులకు ఇద్దరే కూతుళ్లు. మగపిల్లలు లేరు. ఉపాధివిచ్చింది. వయస్సు 20 ఉండవచ్చు. పెద్దామె వెళ్ళేయి కాపరం చేసేసింది. ఆమెకు బొత్తికే కుటుంబం. ఉపాధివి మేడమీదగననే ఎక్కువ వాడుతుంది. ఆగదిలో రాత్రి ఆమె ఒక్క రే ఉండవచ్చును. మేడ ఎక్కడానికి మొగ్గు ఇంట్లోంచివున్నా, వాటర్ పేపు సహాయంతో మేడ ఎక్కవచ్చును. ఆన్నీ బాగానే వున్నాయి. ఆవేళరాత్రి నేను చెయ్యవలసిందంతో ఆలోచించుకున్నాను. మేడఎక్కి ఆమె చదువుకుంటాంటే తలుపు తట్టుతాను. ఆమె ఎవరో ఇంట్లో వాళ్ళనుకుంటుంది. నేను ముఖం కన్పించకుండా ఏదో గుడ్డ అడంపెట్టుకొని, ఆమె తలుపు తియ్యి గానే లోపలికి జొరబడబోతాను. ఒకవేళ అరవబోతే కత్తోపిస్తోలో చూపించి లోపలికి నడవమంటాను. ఆమె లోపలికి నడుస్తుంది. ఆప్పుడు తలుపువేసేసి ఆమెకు విషయమూ తా చెప్పాను. నాదగర ఒకచిన్న బాకు ఉంది. అది జేబులో పెట్టుకుని, రాత్రి పదిగంటలయంతర్వాత బయల్దేరాను.

“నేను పండుకొనేటప్పుడు నిన్నటిలాగ అల్లి రిచేశారాగో ఫంపేస్తాను! జాగ్రత్త!!...”

చిత్రకారుడు—అచ్చి రఘురామరెడ్డి (మద్రాసు)

“రే నా చూస్తే బాగుండజేమో? తలుపులు వేసేస్తాను” అన్నాడు తపవతుకూ.

ఆమె నవ్వుతూ “నాతో మాట్లాడటానికి వస్తే భయమెందుకూ? తలుపులు చెయ్యగ్గు. అలా కూర్చోండి” అని కుర్చీ చూపించి, “మీరు చెప్పబోయేది కొంత నాకు తెలుసు” అంది.

“నా కాళ్ళిర్యం వేసింది. కాని ఆమె ఆ మాట అనటంతోనే నాకు చాలా ధైర్యం వచ్చింది. అంతే కాకుండా నాపనిని చాలా ముట్టుకు తేలిక చేసినందుకు ఆమెను నా మనసులో ఎంతో మెచ్చుకున్నాను. ఒక్కసారిగా ఆమె చూపించిన మర్యాదకి, ఆమె అంటే నాకు ఎక్కడలేని అభిమానం, చనువు పుట్టుకొచ్చాయి. దాంతో నా మనసులో ఉన్నదంతా ఆమెయందు వాగేశాను. “మీరు నన్ను తీసుంచాలి. కొన్ని అత్యవసర పరిస్థితుల్లో, ఒక మిత్రుడితోటి మీ గురించి ఒక అబద్ధం ఆడాను” అని నేను ప్రారంభించాను. ఆమె “ఏమిటా అబద్ధం?” అని అడిగింది. చెప్పడానికి చాలా చిన్నతనం వేసింది. అయినా చెప్పక తప్పదు.

“నేను, ఏమిటా అబద్ధం ప్రవేశించుకున్నాం—అని. కాని ఆ మిత్రుడు అది నిజమని నమ్మి, తన స్నేహితురాలితో చెప్పి మిమ్మల్ని ఆదివారం ఒక పిక్నిక్ కు వచ్చే ఏర్పాటు చేసామన్నాడు” అని, ఆమె ముఖం వేపు చూశాను. ఆమె వస్తూన్న నవ్వు నావు కొని కళ్లు చుమత్కారంగా విశాలం చేసి, “అలాగా! పిక్నిక్ లంటే నాకు చాలా సరదా” అంది. నాకు ఆమె కళ్లు

అంత అందమైనవని, మునుపు తెలియదు. ఆమె అందం చూస్తూ ఎంతసేపు కూర్చుంటే ఏం లాభం? నేను వచ్చిన పని అతి కష్టమే నది. అందుకని నేను, “మరే ఈ పిక్నిక్ ఏర్పాటు చెయ్యడంలో వాళ్ళ వుద్దేశం లేదు. అందుకని మీరు ఎలాగయినా ఆ పిక్నిక్ కు రావద్దని ప్రారంభించి వచ్చాను” అన్నాను. అలా చెప్పాక నా మనసు కొంచెం తేలిక పడింది.

“ఆమె కొంచెం ఆలోచించింది. నా కళ్లు ఆమె ఆకారాన్ని పరిశీలిస్తున్నాయి. ఆమె తెలివి శరీరచ్ఛాయమీద, తేలిక ఆకృతివచ్చిన, అదేరంగు జాకెట్టూ వేసుకొంది. ఆమె సన్నని నడుమూ, ఉన్నత వక్షస్థలమూ కూడా దొంగతనంగా చూస్తున్నాను. ఆమె విశాలమైన నుదురు, చిన్న ముక్కు, చిన్న నోరూ, నుదుటిమీద చిన్న జొట్టూ అన్నీ నా మనసులో చేరి అలరి ప్రారంభించాయి. ఆమె కొంతగా “నేను పిక్నిక్ కు నేను మీకేమైనా అభ్యంతరమా?” అని అడిగింది.

“నాకేం జవాబు చెప్పాలా? తోచక లేదు. కాని—” అని ఏమీ అనలేక ఆమె మొహం కేసి చూస్తూ వుండిపోయాను. ఇద్దరికీ గుర్తు కలుసుకున్నాయి. ఆమె కళ్ళు నానుంచి ఏదో సమాధానంకోసం ఎదురుచూస్తున్నాయి. ఆమెను చూస్తున్న కొద్దీ నన్ను యేదో చక్కని ఆనందం పలకరిస్తున్నట్లయింది. ఆరాత్రి—ఆమెగదిలో, ఆమెతో ఒంటరిగా ఆంతరంగిక విషయాలు మాట్లాడటం, ఏదో స్వప్నంలో తేలిపోతున్నట్లుగా వుంది.

(52వ పేజీ చూడండి)

ఇంతలో క్రిందినుంచి "అమ్మయ్య", అని శబ్ద వినిపించింది. నేను గబుక్కున లేచాను. లేచి, చచ్చినవిధంగా నే వెళ్ళిపోతా మనుకున్నాను. ఆమెలేచి, "ఫరవాలేదు, మీగు వుండండి. నేను ఇప్పుడే క్రిందికి వెళ్ళి అయిదు నిమిషాల్లో వస్తాను. అంతదాకా ఆ మేక కై నలం చూస్తూవుండండి" అని క్రిందికి వెళ్ళిపోయింది.

"ఆమె అంతవిషయంగా నన్ను రాత్రిపూట తన గదిలో కూర్చోబెట్టి వెళ్ళిపోవడం నాకు చాలాసంతోషంగా వుంది. ఆ ఇల్లా, ఆ రూము నా కొంతో పరిచయమున్న వాటిలాగ కన్పించాయి. ఆ రూము లో కూ చొ ని అంతకుపూర్వం కూర్చున్నానని నేను భయపెట్టే మనోబేధం అంతా మర్చిపోయాను. ఆమెరూము చాలాసౌభాగ్యంగా, అందంగా వుంది. ఒక మంచం, రెండు బీరుగనాలు, ఒక టేబిలు, మూడు కేముకుర్చీలు వున్నాయి. టేబిల్ మీద లాంఘా, పుస్తకాల రాక, అన్నీ చక్కగావున్నాయి. గోడమీద ఇద్దరమ్మాయిలు కలిసి తీయించుకున్న ఫోటో వుంది. బట్టలస్రాండును ఒక టైలానోచీర, ఒక ఇల్వెట్ బాకెట్టూ వున్నాయి. ముఖ్యంగా నా కళ్ళింపించింది. గోడకు వున్న చిన్న తెలుజా అదం, టాయ్ లెటు సామానులతో వున్న ముచ్చటైన డ్రీ లుటాయ్ లెట్ స్టాండు."

వారిజాక్షులందు

(31వ పేజీ వరకు వాయి)

"ఆమె వస్తూ ఇచ్చిన 'త్రేఫ్' మాగజైనులు తిరగేసున్నా నే కొని, నామనస్సులో ఉపాదేశవే మెదుల్తోంది. ఆమె నాత్రేపు చూసిన మాపులో ఏదో అంతరాలు జాలో ఏవో భావాల్ని గెచ్చగొడుతున్నాయి. ఆమెను నేను నిజంగా ప్రేమిస్తున్నా నేమో ననిపించింది. ఆమెకు నేనంటే చాలా ఇష్టమున్నట్లు కన్పిస్తోంది. ఆమె నే చెప్పిన మాటలకి ఎంతో శోషం తెచ్చుకుంటుందనుకున్నాను. అలాంటిది ఆమె నా రాకకీ, నా మాటలకీ చాలా సంతోషాన్ని కల్పిస్తవగుస్తోంది."

"ఇంతలో ఆమె వచ్చింది. నమూనే అల్పాధుర తలుపు తెరచి, అందులోంచి ప్లాస్టు, రెండు కప్పులు, విస్త్రుట బిన్నూ తీసుకువచ్చి టేబిలుమీద పెట్టింది. గొండు కప్పులోనూ టీ బోసి, ఒక సాసరులో విస్త్రుటూ నేసి వా కీచ్చింది. ఇచ్చి ఆమె, "తీసుకోండి" అంది ఎంతో ఆహ్లాదంగా. నేను నవ్వుతూ "థాంక్స్" అన్నాను. ఇంకే సూలలో ఫోవలేదు. ట్రై త్రాగడం మొదలెట్టాను. ఆమె నాత్రేపు చూసాండాడం గమనించి, "మీరు త్రాగండి" అన్నాను. ఆమె నవ్వు అన్నట్లు తల వ్రూచింది. కొని తీసుకోలేదు. ఆమె ఏదో మాట్లాడబోయి వూరుకుంది."

"నేను, "ఏమిటి అనబోయాడు?" అని అడిగాను. ఆమె నవ్వుతూ "ఏమీ లేదు, ఈమాత్రం విషయానికి మీరు ఇంత సాహసం చేసి అధరాత్రి రావాలా?" అని అడిగి, నా త్రేపు నిదానంగా చూసింది. ఆమె అడిగిన ప్రశ్న నాకు ఎక్కడో, హృదయంలో, లోతుగా ఉన్న ప్రశ్నలలోకి వెళ్ళి తిరిగింది.

నాకు తెలియకుండానే నాలోంచి జవాబుగా, "అందుకే కొడు, చాలా కాలం నుంచి మీమ్మల్ని కలుసుకోవా లనుకుంటున్నాను" అన్న మాటలు వెలువడ్డాయి."

"ఆమె కొంటేగాచూస్తూ "నిజం గానా?" అంది. నేను, "నిజం" అన్నాను. ఆమె, తల కొంచెం ప్రక్కకి తిప్పి, నెలవైచూస్తూ "దీనికీ?" అంది.

"నుల్లీ నా బుర్ర భాళీ అయింది. జవాబు ఏం చెప్పాలో తెలియక, కిటికీలోంచి బయటికి చూచాను. దూరంగా ఆకాశంలో అమ్మమినాటి చంద్రుడూ, నక్షత్రాలూ కన్పిస్తున్నాయి. ఆమె ముఖంలోకి చూశాను.

అలా నన్ను నడికూగా కన్నెతుతోంది. నేను "ఏమో నాకు తెలియదు" అన్నాను. ఆమె చాలా చిన్నబుమ్మకొంది. నాకుమాత్రం ఆమె అలా చిన్నబుమ్మకొవడం బాగా కను విప్పింది. ఇందాటినుంచి, ఆమె నా నుంచి, దేన్ని ఆశిస్తోందో ఒక్కసారి నాకు బోధపడింది. వెంటనే చేతిలో ఉన్న కప్పు టేబిలుమీద పెట్టి, లేచి ఆమె దగ్గరగా వెళ్ళి ఆమె చేతుల్ని నా చేతుల్లోకి తీసుకొని, "ఉపాదేశ, మీమ్మల్ని నేను ప్రేమిస్తున్నాను" అన్నాను. ఆమె కుర్చీలోంచి లేచి నాకు దగ్గరగా వచ్చి తన చేతుల్లో నా చేతుల్ని పట్టుకొని, నా మొహంకేసి చూస్తూ, సంతోషంగా, "మీరా!" అంది. నేను, ఆమెను ఇంకొ దగ్గరికి తీసుకొని "అవును, అది నా తప్పయితే మీ రే కిడు విధించినా స్వీకరిస్తాను" అన్నాను."

"ఆమె, "లేను: మీమ్మల్ని నేను చాలా కాలంగా ప్రేమిస్తున్నాను. నన్ను మీరు కలుసుకోంటారేమో అని చూశాను. ఇవారో మీరు గావడం అందుకే నమనున్నాను" అంది. నేను, "మీరు ప్రేమిస్తున్న సంగతి తెలుసుకోలేక బోయాను. ఇదంతా మన మంచికే వచ్చింది" అని జరిగిందంతా ఆమెకు చెప్పాను. ఆమె చాలాసేపు నవ్వి, "భలే వారే, అయితే అబద్ధాలాడడంలో గట్టి నారమ్మూట" అంది. నేను, "అట్టే అవి కేకి అబద్ధాలకిమలే కన్పించినా, పదవరదాలా, నిజాలన్నమాట. అందుకు నువ్వే సాక్షి" అన్నాను."

కెలాసరావు చేతిలో ఆరిపోయిన సిగరెటు ముక్క పారేసి, కొత్త సిగరెట్టు తీశాడు ముట్టించటానికి.

క్యామలరావు ఆలోచిస్తూ "అయితే ఆ రత్నయ్య కీ విషయం తెలియదనుకుంటాను" అన్నాడు. కెలాసరావు సిగరెట్టు ముట్టించి ఒక్కసారి పాగ పీల్చి వదిలివెస్తూ, "మీ ఆ లియ్యో కథలో ఉపాదేశి. అవిడ పూర్తి సేరు ఉపాసుందరీదేవి" అన్నాడు.

క్యామలరావు నవ్వుతూ "అలాగా?" అని మళ్ళీ తన విషయం జాపకం వచ్చి, "అయితే ఇంతకీ ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో నన్నేం చెయ్యి మంటావు?" అని అడిగాడు. కెలాసరావు, "ఒరేయ్ నేను మందరే చెప్పానుకదా; ఏదైనా అవుతుందేమో అని ఎదురుచూస్తూ కూచోడంకన్నా, అది అప్పడే జరిగిపోయినట్లు ప్రవర్తించువని. నువ్వు కమల్ని పెళ్ళి చేసుకుంటే మీ అమ్మ ఆ సి ఇవ్వడమోవని కదా భయపడుతున్నావు. ఆ పని అప్పడే జరిగిపోయినదాకా - అంటే మీ అమ్మ ఆ సి నిను దమ్మిడి ఇవ్వలేదనుకో - అనుకోని కమల్ని వెంటనే పెళ్ళాడు" అనిలేచి "కోర్టుకు పైమొంది, భోంచేద్దాం పద" అని లోపలి వెళ్ళాడు. ★

యాల్కొయ, అవంగము
తాంబూలములకు
యిచ్చడు అక్కరలేదు.

యాచి

అన్ని కిరాజాకొట్లలో దొరకును.
కొట్లలో వాడబడుతున్నది.
వానా కాస్టిటిప్ప, విజయవాడ - 2

మందిర
డిగోపాలవారిలవారి

అరుణ

అయ్యోగ్యమం(ప్రచింతమిదిటి
మియూసా